

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

освітньо-професійна програма Маркетинг
спеціальність 075 Маркетинг
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь бакалавр
інститут ННІ Економіки, управління, права та інформаційних технологій

Розробник: *Чип Людмила*, доцент
кафедри обліку і оподаткування,
к. е. н., доцент

Полтава 2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Економічна теорія
Назва структурного підрозділу	Кафедра <u>обліку і оподаткування</u>
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Чіп Людмила, к. е. н., доцент Контакти: 13 каб. (4 корпус, 2-й поверх) e-mail: liudmyla.chip@pdaa.edu.ua тел. 569691, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/chip-lyudmila-oleksandrivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	075 Маркетинг
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	освітньо-професійна програма Маркетинг: дисципліни гуманітарного та фундаментально-прикладного блоку

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: набуття майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

Основні завдання навчальної дисципліни: набуття належних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки, особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури; набуття навичок аналізу агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем, а також можливостей держави коригувати цей розвиток відповідно до цілей і пріоритетів економічної політики.

Компетентності:

Інтегральна:

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері практичної маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні (ЗК):

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові (ФК):

ФК 3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.

ПРН 12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Програма та структура навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії.

Суспільство та його економічне життя. Предмет економічної теорії, її функції та місце в системі економічних наук. Економічні категорії. Економічні закони та їх об'єктивний характер. Економічні суперечності. Методологія економічної теорії. Позитивна та нормативна економічна теорія. Економічна теорія та економічна політика. Економічна поведінка. Економічне мислення. Філософія економічної теорії.

Зародження та розвиток економічних знань. Етапи історичного розвитку економічної теорії та основні економічні школи. Внесок українських вчених-економістів у розвиток світової економічної науки.

Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси.

Економічні потреби суспільства, їх сутність і класифікація. Безмежність потреб. Закон зростання потреб. Економічний інтерес, його сутність і функції. Інтереси і потреби: діалектика взаємозв'язку. Єдність і суперечності в системі інтересів. Економічні інтереси – рушійна сила соціально-економічного розвитку.

Зміст та види суспільного виробництва. Фактори виробництва. Розподіл праці. Спеціалізація праці. Кооперація праці. Поєднання факторів виробництва. Виробнича функція та її складові.

Виробництво та його результати. Продукт виробництва. Виробнича функція. Виробничі можливості в економічній системі та проблема вибору. Обмеженість ресурсів та безмежність потреб. Крива виробничих можливостей. Ефективність використання виробничих ресурсів.

Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці.

Економічна система: її сутність та структурні елементи. Продуктивні сили як матеріальна основа економічної системи. Економічні відносини та їх суб'єкти. Структура економічних відносин. Соціально-економічні відносини. Організаційно-економічні і техніко-економічні відносини.

Принципи класифікації економічних систем. Адміністративно-командна економіка як система, механізм її функціонування, переваги та недоліки. Адміністративно-командний стиль економічного мислення. Ринкова економіка як система. Основні риси ринкової економіки, її переваги та недоліки. Моделі ринкової економіки. Змішана економіка, її основні риси. Моделі змішаної економіки. Особливість економічної системи України на сучасному етапі.

Власність, її сутність, форми і місце в економічній системі. Роздержавлення та приватизація. Новітні тенденції у розвитку відносин власності.

Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші.

Натуральне господарство та його характеристика. Умови виникнення товарного господарства та його загальна характеристика. Види товарного виробництва. Проста і розвинена форми товарного виробництва.

Товар та його властивості. Закон вартості та його роль у розвитку товарного виробництва. Альтернативні теорії вартості. Ціна її сутність. Функції цін. Види цін. Теорії ціни. Основні фактори, що обумовлюють ціни на продукцію фірми.

Еволюція форм вартості та сутність грошей. Функції грошей. Альтернативні теорії грошей. Товарно-грошовий обіг: основні терміни та закони. Теорія грошей та грошового обігу. Еволюція грошей. Сучасна грошова система. Закони обігу грошей.

Тема 4. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку.

Ринок, умови його виникнення та історичні етапи розвитку. Функції ринку. Види ринків та їх взаємозв'язок. Суб'єкти ринкової економіки. Ринкова інфраструктура, її елементи та роль у розвитку економіки. Ринкова інфраструктура та фінансові посередники. Основні напрямки становлення ринкової інфраструктури в Україні.

Сутність попиту. Закон попиту. Крива попиту. Цінові та нецінові детермінанти попиту. Закон пропозиції. Крива пропозиції. Цінові та нецінові детермінанти пропозиції. Ціна рівноваги. Еластичність попиту та пропозиції.

Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі.

Конкуренція – основа ринкового механізму господарювання. Види конкуренції. Форми та методи конкуренції.

Причини виникнення та сутність монополій. Основні форми монополій. Монополістична конкуренція. Олігополія: характерні риси, види. Конкуренція в умовах регульованого ринкового господарства.

Антимонопольне законодавство. Особливості антимонопольної політики в Україні.

Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки .

Секторна модель кругопотоку. Домогосподарства як суб'єкт ринкових відносин. Двоїста роль домогосподарств в економіці. Доходи домогосподарства. Витрати домогосподарства. Інвестиційна поведінка домогосподарств.

Поняття підприємства (фірми, корпорації). Форми і види підприємств. Організаційно-правові форми підприємств в ринковій економіці. Види акціонерних товариств та особливості управління. Акціонерна власність в економічній системі. Внутрішнє та зовнішнє середовище підприємства. Проблеми розвитку підприємств в Україні.

Сутність та функції підприємництва. Підприємець – основна фігура економічного прогресу. Роль підприємництва в ринковій економіці. Основи маркетингу та менеджменту.

Тема 8. Витрати виробництва і прибуток.

Сутність та економічне значення витрат виробництва. Теорії витрат виробництва. Суспільні витрати виробництва. Економічні і бухгалтерські витрати та їх структура. Валові, середні та граничні витрати. Витрати виробництва, вартість товару і його ціна. Альтернативні підходи.

Доход фірми. Валовий дохід, його сутність та структура. Прибуток фірми, його види. Концепції прибутку та їх витoki. Норма прибутку. Міжгалузєва конкуренція та формування середньої норми прибутку.

Тема 9. Капітал. Галузеві особливості функціонування капіталу.

Капітал та його сутність. Види капіталу. Постійний та змінний капітал. Структура виробничого капіталу. Основний та оборотний капітал. Фізичне та моральне зношування капіталу. Амортизація.

Кругообіг капіталу. Оборот капіталу. Показники ефективного використання основного та оборотного капіталу. Нагромадження капіталу. Інвестування. Особливості нагромадження капіталу в світі та в Україні.

Капітал у сфері торгівлі. Товарні біржі. Торговельний прибуток. Фондова біржа.

Рентні відносини та форми земельної ренти. Земельна рента та орендна плата. Ціна землі. Ринок земельних ресурсів в Україні.

Тема 10. Закономірності функціонування національної економіки.

Основні поняття макроекономіки та їх взаємозв'язок. Сутність і види економічного відтворення. Просте та розширене відтворення. Сукупний суспільний продукт. Валовий внутрішній продукт, його сутність і відтворювальна структура. Чистий внутрішній продукт і національний дохід. Національне багатство.

Розподільні відносини та їх місце у відтворювальному процесі. Сутність розподілу національного доходу. Об'єктивні основи формування доходів населення. Диференціація доходів населення. Крива Лоренца.

Тіньовий сектор в економічному відтворенні. Масштаби і особливості тіньового сектора в Україні.

Тема 11. Економічний розвиток.

Відтворення та економічне зростання. Мета та фактори економічного зростання. Типи економічного зростання. Чинники економічного зростання.

Циклічні коливання економічного зростання. Теорії циклів: дискусійні проблеми. Середні та малі цикли. Довгі хвилі в економіці. Економічні кризи та їх причини. Особливості розвитку економіки в Україні.

Тема 12. Зайнятість, безробіття та інфляція.

Зайнятість: сутність і форми. Теорії зайнятості. Неповна зайнятість та рівень безробіття. Види і форми безробіття. Державне регулювання зайнятості та його методи. Проблеми зайнятості та відтворення робочої сили в Україні. Заробітна плата, її форми та функції. Теорії заробітної плати. Номінальна та реальна заробітна плата. Мінімальна заробітна плата та її критерії. Людський капітал.

Інфляція: сутність, причини, основні види. Соціально-економічні наслідки інфляції. Антиінфляційна політика. Інфляція і зайнятість населення.

Тема 13. Держава як основний регулятор національної економіки.

Необхідність державного регулювання: можливості та межі. Еволюція поглядів на економічну роль держави в ринковій економіці. Цілі та інструменти державного регулювання. Економічні функції уряду. Основні напрямки державного регулювання.

Соціальна політика держави. Проблеми багатих і бідних. Межа бідності: абсолютна і відносна. Проблеми бідних і багатих в Україні. Необхідність перерозподілу національного доходу і доходів населення. Система соціального захисту.

Інноваційна політика держави. Особливості сучасної економічної політики в Україні.

Тема 14. Фінансово-кредитна система.

Фінансова система. Сутність фінансів. Державні фінанси. Державний бюджет. Бюджетний дефіцит та способи його мінімізації. Проблеми збалансованої політики. Державний борг. Фіскальна політика. Податкова система України. Крива Лаффера. Фіскальні методи регулювання виробництва.

Позичковий капітал і відсоток. Сутність кредиту та його форми. Банки, їх роль та функції. Центральні і комерційні банки. Фінансово-кредитні організації. Механізм грошово-кредитного регулювання. Основні інструменти монетарної політики. Вплив грошово-кредитної політики на рівень суспільного виробництва.

Тема 15. Сутність і структура світового господарства.

Світове господарство: його сутність та структура. Міжнародний поділ праці і спеціалізація. Інтернаціоналізація господарських відносин і продуктивних сил. Транснаціональні корпорації та їх роль. Міжнародна економічна інтеграція. Головні інтеграційні угруповання світу. Європейське економічне співтовариство і його місце у світовій економіці. Інтеграція України у світову економіку.

Міжнародна торгівля та її економічні основи. Міжнародні товарні ринки. Протекціонізм і вільна торгівля. Сутність і форми міжнародного руху капіталів, його масштаби, динаміка та географія. Прямі та портфельні інвестиції. Міжнародні кредити.

Міжнародні валютно-фінансові відносини. Міжнародна валютна система, валютні ринки і валютний курс. Конвертованість валюти. Платіжний баланс та його регулювання. Міжнародна міграція робочої сили. Інші форми міжнародних економічних відносин.

Державне регулювання світогосподарських зв'язків.

Тема 16. Економічні аспекти глобальних проблем.

Причини виникнення та сутність глобальних проблем. Економічне зростання та глобальні проблеми. Основні глобальні проблеми сучасності. Класифікація глобальних проблем.

Роззброєння та його роль у вирішенні глобальних проблем. Екологічна криза та форми її прояву. Паливно-енергетична та сировинна проблеми. Проблеми економічної відсталості окремих країн.

Міжнародне співробітництво у розв'язанні глобальних проблем та розвитку світового господарства.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	МАР_бд_2022			
	усього	у тому числі		
Л		п	с. р.	
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	10	2	2	6
Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси	10	2	2	6
Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці	10	2	2	6
Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші	12	2	2	8
Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку	12	2	2	8
Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі	12	2	2	8
Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки	12	2	2	8

Тема 8. Витрати виробництва і прибуток	12	2	2	8
Тема 9. Капітал. Галузеві особливості функціонування капіталу	12	2	2	8
Тема 10. Закономірності функціонування національної економіки	12	2	2	8
Тема 11. Економічний розвиток	12	2	2	8
Тема 12. Зайнятість, безробіття та інфляція	12	2	2	8
Тема 13. Держава як основний регулятор національної економіки.	10	2	2	6
Тема 14. Фінансово-кредитна система	12	2	2	8
Тема 15. Сутність і структура світового господарства	10	2	-	8
Тема 16. Економічні аспекти глобальних проблем	10	2	-	8
у т. ч. індивідуальні завдання	-	-	-	-
Усього годин	180	32	28	120

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю
ПРН 2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності	1) опитування; 2) виконання завдань самостійної роботи: (підготовка реферату); 3) виконання завдань самостійної роботи: (підготовка глосарію); 4) контрольна робота; 5) екзамен
ПРН 12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.	1) опитування; 2) виконання завдань самостійної роботи: (підготовка реферату); 3) виконання завдань самостійної роботи: (підготовка глосарію); 4) контрольна робота; 5) екзамен

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми оцінювання				Разом	
	опитування	виконання завдань самостійної роботи		контрольна робота		екзамен
		(підготовка реферату)	підготовка глосарію			
ПРН 2	7	8	7	20	10	52
ПРН 12	7	7	7	17	10	48
Разом	14	15	14	37	20	100

Форма, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Вид завдання	Бали	Вимоги до знань та умінь
Опитування	0-1	1 бали - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів;

		<p>0,5 балів - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання неповної відповіді, що свідчить про базові знання та розуміння економічних категорій, законів;</p> <p>0 балів - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу за темою.</p>
Виконання завдань самостійної роботи (підготовка глосарію)		<p>1 бал - здобувач вищої освіти отримує за виконані завдання самостійної роботи (підготовка глосарію) за кожну тему (з 1 по 14) у випадку повного виконання завдання та належного його оформлення, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів;</p> <p>0,5 балів здобувач вищої освіти отримує за виконані завдання самостійної роботи (підготовка глосарію) за кожну тему (з 1 по 14) у випадку неповного виконання завдання (дано пояснення не всім категорія, пояснення носять розмитий характер), що свідчить про базові знання та розуміння економічних категорій, законів;</p> <p>0 балів - здобувач вищої освіти отримує відсутність підготовленого глосарію, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу за темою.</p>
Виконання завдань самостійної роботи (підготовка реферату) (3 од.)	0-5	<p>5 балів - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку повного висвітлення теми реферату, його захисту та відповіді на питання викладача, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів;</p> <p>4 бали - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку повного висвітлення теми реферату, його захисту та нечіткі відповіді на питання викладача, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів;</p> <p>3 бали - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку нечіткого висвітлення теми реферату, його захисту та неповні відповіді на питання викладача, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій та законів, а також володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів;</p> <p>2 бали - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку неповного висвітлення теми реферату, його захисту та фрагментарні відповіді на питання викладача, що свідчить про базові знання та розуміння економічних категорій та законів;</p> <p>1 бал - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат у</p>

		випадку фрагментарного висвітлення теми реферату, відсутність захисту, що свідчить про часткові знання економічних категорій та законів.
Контрольна робота (одну підсумкова контрольна робота, яка містить 3 теоретичні питання)	1 КР (0-12); 2 КР (0-12); 3 КР (0-13)*	<p>Кожна контрольна робота містить 3 теоретичні питання. За відповідь на кожне питання здобувач вищої освіти має змогу отримати:</p> <p>4 бали - здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів;</p> <p>3 бали - здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання нечіткої відповіді, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів;</p> <p>2 бали - здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання неповної відповіді, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів;</p> <p>1 бал - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання неповної відповіді з помилками, що свідчить про фрагментарні знання економічних категорій та законів;</p> <p>0 балів - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу за темою;</p> <p>*При написання третьої контрольної роботи відповідь на 3-тє теоретичне питання оцінюється максимально в 5 балів.</p>

Трудовіткість:

Загальна кількість годин 180 год

Кількість кредитів 6

Форма семестрового контролю екзамен.

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
Денна форма навчання МАР б.д. 2022**

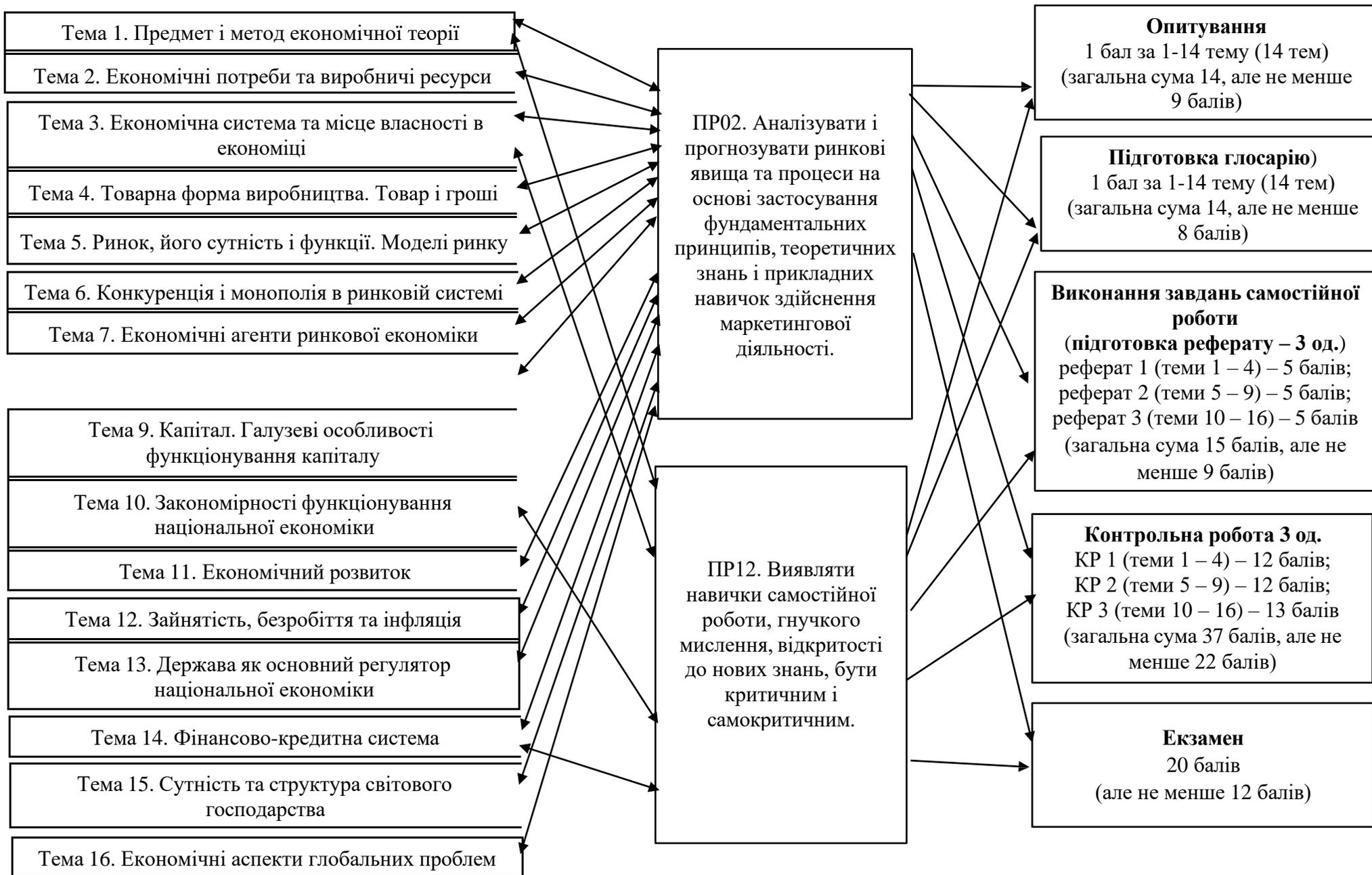
Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання завдань самостійної роботи		контрольна робота ³	
		підготовка реферату ¹	підготовка глосарію ²		
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	1		1		2
Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси	1		1		2
Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці	1		1		2
Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші	1		1		2
Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку	1		1		2
Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі	1		1		2
Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки	1		1		2
Тема 8. Витрати виробництва і прибуток	1		1		2
Тема 9. Капітал. Галузеві особливості функціонування капіталу	1		1		2
Тема 10. Закономірності функціонування національної економіки	1		1		2
Тема 11. Економічний розвиток	1		1		2
Тема 12. Зайнятість, безробіття та інфляція	1		1		2
Тема 13. Держава як основний регулятор національної економіки	1		1		2
Тема 14. Фінансово-кредитна система	1		1		2
Тема 15. Сутність і структура світового господарства	-		-		-
Тема 16. Економічні аспекти глобальних проблем	-		-		-
Підготовка реферату (теми 1 – 4)		5			5
Підготовка реферату (теми 5 – 9)		5			5
Підготовка реферату (теми 10 – 16)		5			5
Контрольна робота 1 (теми 1-4)				12	12
Контрольна робота 2 (теми 5-9)				12	12
Контрольна робота 3 (теми 10-16)				13	13
Всього	14	15	14	37	80
Екзамен	-	-	-	-	20
Разом					100

¹ протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи (підготовка реферату – в кількості 3 од.) по темах 1-4; 5-9; 10-16 навчальної дисципліни (за кожен реферат отримуючи максимум 5 балів), при цьому бали виставляються окремими позиціями наприкінці семестру;

² протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи (підготовка глосарію по темах 1-14 навчальної дисципліни (за кожен тему отримуючи максимум 1 бал);

³ протягом семестру передбачено написання трьох контрольних робіт по темах 1-4 (максимум 12 балів); по темах 5-9 (максимум 12 балів); по темах 10-16 (максимум 13 балів) навчальної дисципліни, при цьому бали виставляються окремими позиціями наприкінці семестру.

Структура курсу та система оцінювання (денна форма навчання)

Політика навчальної дисципліни:

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ:
<https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті якщо ці результати отримані перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча програма, презентації

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Лагутін В. Д., Кманців Ю. М., Щербакова Т. А. та ін. Економічна теорія : підручник / за заг. ред. В. Д. Лагутіна. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с.
2. Горлач М. І., Соколов М. О., Кримов М. І., Лисенко С. Ф. та ін. Економічна теорія : підручник для вищої школи / за заг. ред. проф. М. О. Соколова. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 532 с.
3. Чернявська О. В. Національна економіка : навч. посіб. Київ : Алерта, 2018. 502 с.
4. Касьяненко Л. М., Назаров В. В., Савченко Л. А., Глух М. В., Касьяненко М. М. та ін. Економічна теорія : навч. посіб. для студентів, які здобувають ступінь вищої освіти бакалавра та магістра галузі знань 08 «Право». Київ : Центр учбової літератури, 2015. 224 с.

5. Захарченко О. В., Барановська М. І., Козак Ю. Г., Курмиженко В. В. та ін. Основи економічної теорії : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 264 с.

6. Білецька Л. В., Білецький О. В., Савич В. І. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка). Київ : Центр учбової літератури, 2019. 664 с.

7. Мацелюх Н. П., Максименко І. А. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 382 с.

8. Чіп Л.О. Макроекономічна кон'юнктура аграрного ринку в умовах економічної нестабільності. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. Том 31 (70). № 4, частина 1. Київ, 2020. С. 74–78. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9892>.

9. Ларіна Т. Ф., Дорофєєв О. В., Чіп Л. О., Рой О. В. Оцінювання експортного потенціалу підприємства на основі розрахунку інтегрального показника його розвитку. Український журнал прикладної економіки. Тернопіль, 2020. Том 5. № 1. С. 123–132. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2020-1-15>.

10. Литвин О. Ю., Дорогань-Писаренко Л. О., Чіп Л. О. Якісні житлові умови – запорука здоров'я та довголіття людини: європейський досвід. Perspectives of world science and education : Abstracts of VI international scientific and practical conference February 26-28. Osaka, 2020. P. 564–568.

11. Чіп Л.О. Перспективи макроекономічного розвитку аграрного сектору. Причорноморські економічні студії. Одеса, 2020. Випуск 50 (1). С. 68–72. URL: http://bses.in.ua/journals/2020/51_2020/13.pdf, <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9891>.

Допоміжні:

1. Ignatyuk A., Khumarova N., Vitrenko A., Kuzmenko O., Koptieva H., Doroshenko A. Substantiation of the Choice Diversification Strategy for Ensuring the Safety of the Enterprise Activity. International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE). ISSN: 2277-3878. Volume 8. Issue 4. November 2019. DOI: 10.35940/ijrte.D9531.118419.

2. Баб'юк М., Руденко О. Правила інстанційної юрисдикції та наслідки їх порушення в цивільному судочинстві. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 5. С. 5–10. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.5.01>.

3. Балакін Р. Л. Незалежні фіскальні інституції в державах - членах ЄС: функції та завдання в умовах пандемії COVID-19. Фінанси України. 2020. № 12. С. 21–42.

4. Бригінець О. О. До питання права спільної власності на землю в Україні. Економіка. Фінанси. Право. 2021. № 7. С. 5–8.

5. Вавженчук С. До питання класифікації договорів на односторонні та взаємні, відплатні й безвідплатні. Підприємництво, господарство і право.

2021. № 6. С. 5–10. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.6.01>.

6. Гадзало Я. М., Лузан Ю. Я. Удосконалення державного управління розвитком аграрного сектору економіки та сільських територій України. Економіка АПК. 2020. № 11. С. 6–18. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202011006>.

7. Геєць В. М. Досвід і уроки реформації – шанс для України. Економіка України. 2017. № 12. С. 99–102.

8. Геєць В. М. Реформація для реформ в Україні. Економіка України. 2021. № 5. С. 91–94.

9. Гладій М. В., Лузан Ю. Я. Аграрні трансформації та селянські господарства в системі продовольчої безпеки України. Економіка АПК. 2020. № 5. С. 6–21.

10. Гобечія І. Система та класифікація юридичних осіб у сфері надання правничих послуг. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 12. С. 6–11. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.12.01>.

11. Данилишин Б. М., Богдан І. В. Еволюція поглядів на роль політики центрального банку: висновки для України. Фінанси України. 2021. № 4. С. 7–23.

12. Долгих Я. В. Оцінка та аналіз ефективності виробництва продукції рослинництва в Україні методом DEA. Економіка АПК. 2020. № 10. С. 22–28.

13. Даниленко А. І. Особливості інвестиційної політики в реальному секторі економіки України. Фінанси України. 2021. № 4 (305). С. 24–47.

14. Даниленко А. І. Інвестиційні проекти та їхня роль у розвитку економіки України. Фінанси України. 2019. № 6. С. 7–22. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2019_6_3.

15. Іваницька О. М. Фінансово-інституційні механізми забезпечення реалізації антикорупційної політики. Фінанси України. 2020. № 12 (301). С. 7–20.

16. Дробязко А. О. Асиметричний вплив грошових потоків між реальним і банківським секторами на монетарне регулювання в контексті національної безпеки. Фінанси України. 2020. Т. 11. С. 56–75.

17. Давидова Н. Цивільно-правове регулювання інформаційних відносин saas (Software as a Service). Підприємництво, господарство і право. 2021. № 6. С. 16–22. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.6.03>.

18. Кулик В. В. Критична інфраструктура в системі виробничих і фінансово-економічних взаємозв'язків "витрати-випуск". Фінанси України. 2021. № 6 (307). С. 89–108. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2021.06.089>.

19. Кудряшов В. П. Фінансове забезпечення критичної інфраструктури. Фінанси України : наук.-теорет. та інформ.-практ. журнал. 2021. № 5. С. 111–128. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2021.05.111>.

20. Клименко К. В., Савостьяненко М. В. Формування системи стратегічного регулювання ринку небанківських фінансових послуг в

Україні. Фінанси України. 2021. № 4. С. 65–83. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2021.04.065>.

21. Лепех С. Сторони споживчого договору фінансового лізингу. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 6. С. 34–38. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.6.06>.

22. Макіяч Д. Запровадження солідарної відповідальності в конкурентному праві України як шлях до підвищення ефективного правового регулювання у сфері захисту економічної конкуренції. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 5. С. 17–21.

23. Дорогань-Писаренко Л. О., Дорошенко А. П., Скубій В. О. Безробіття в Україні: сутність та основні тенденції. Приазовський економічний вісник. 2020. № 2 (19). С. 3–8. URL: <http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8064>. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-2-1>.

24. Дорошенко А. П. Теоретико-методичні підходи до обґрунтування методів оптимізації структури капіталу підприємств. Ефективна економіка. 2017. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5545&p=1>, <http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/97>

25. Дорошенко А. П. Теоретичні аспекти цінової еластичності попиту. Приазовський економічний вісник. 2018. № 2 (07). URL: <http://rev.kpu.zp.ua/vypusk-2-07>, <http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1250>.

26. Дорошенко А. П., Єгорова О. В., Дорошенко О. О. Сучасні особливості інфляції в Україні та методи її стримування. Ефективна економіка. 2020. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7761>, <http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/7813>. DOI: [10.32702/2307-2105-2020.4.50](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.4.50).

27. Дорошенко А. П., Дорошенко О. О., Кончаковський Є. О. Валовий внутрішній продукт України: рівень та перспективи зростання. Причорноморські економічні студії. 2020. Випуск 52. Частина 1. С. 72–77. DOI: <https://doi.org/10.32843/bSES.52-10>.

28. Єгорова О. В., Дорошенко А. П., Кононенко Ж. А. Фактори розвитку фінансової кризи аграрних підприємств. Modern Economics. 2020. № 20 (2020). С. 99–104. URL: <http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/7845>. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V20\(2020\)-16](https://doi.org/10.31521/modecon.V20(2020)-16).

29. Nekrasenko L., Pittman R., Doroshenko O., Chumak V., Doroshenko A. Grain logistics in Ukraine: the main challenges and effective ways to reach sustainability. Economic Annals-XXI. 2019. 178 (7-8). 70–83. URL: <http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8066>. DOI: <https://doi.org/10.21003/ea.V178-06UDC656.078>.

30. Khumarova N., Doroshenko A., Ukhanova I., Matiuk T., Kopytko V., Poluiaktova O. The Impact of International Labour Migration on the Socio-Economic Development of the Region. *International Journal of Management*. 2020. 11 (5). pp. 618–630. URL: <http://www.iaeme.com/IJM/issues.asp?JType=IJM&VType=11&IType=5>.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу <http://rada.gov.ua>.
2. Сайт Державної податкової служби України. Режим доступу <https://tax.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Держкомстату України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. Режим доступу <http://www.kmu.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. Режим доступу <http://www.minfin.gov.ua>.